

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

***«ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
IV всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції**

24 березня 2016 року

Вінниця 2016

УДК 657:334.72
ББК 65.052.2:65.290

Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю [Електронний ресурс]: збірник наукових праць IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–конференції (м.Вінниця, 24 березня 2016р.) / відп. ред. І.О. Гладій. – Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. – 95 с.

У збірнику IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції розглядається сучасний стан фінансово-аналітичного забезпечення розвитку діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання, актуальні проблеми та перспективи розвитку вітчизняної системи обліку, інноваційні методики аналізу господарської діяльності, сучасні інформаційні технології в обліку, контролі та аналізі; висвітлюються питання соціально-економічного розвитку підприємництва.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Яковишина Н.А.**, к.е.н., доц.

Відповідальний секретар – **Гладій І.О.**, к.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Костюченко В.М. д.е.н., проф., **Тельнов А.С.** д.е.н., проф.,
Дзюба О.М. к.е.н., доц., **Поліщук О.Г.** к.е.н., доц.,
Фурман Т.Ю. к.пед.н., доц., **Поліщук Н.В.** к.е.н., доц., **Мельничук О.П.**
к.е.н, ст. викл.

Випускається за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи представлені в авторській редакції.

Дзюба О.М., Майстер Л.А. Нефінансова звітність як передумова соціальної відповідальності бізнесу <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	38
Майстер Л.А. Особливості визнання та оцінки капітальних інвестицій на підприємствах <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	40
Мельничук О.П. Валютні обмеження нбу на грошово-кредитному та валютному ринках України <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	42
Мельничук О.П., Копчикова І.В. Організація обліку операційних доходів комунальних підприємств <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	45
Овсюк Н.В. Актуальні питання оцінки виплат працівникам в контексті зближення міжнародної та вітчизняної облікової практики <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	48
Поліщук Н.В. Бюджетування діяльності підприємства в системі управлінського обліку <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	50
Поліщук Н.В., Войт Б.В. Методи оцінки вартості підприємства як цілісного майнового комплексу <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	53
Поліщук О.Т., Поліщук О.А. Особливості обліково-аналітичного забезпечення інноваційної діяльності <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	56
Яковишина Н.А. Облік руху грошових коштів: управлінський аспект <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	58

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бондаренко В.М., Гладій І.О. Стратегія оцінки фінансової стійкості підприємств <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	61
Коцербуба Н.В. Критерії оцінки операційних та фінансових ризиків <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	63
Лобачева І.Ф. Теоретичні основи фінансового контролю руху коштів на лікування і харчування хворих в установах охорони здоров'я <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	66
Покин'ючерда В.В. Аналітичне забезпечення оцінки стану та ефективності використання трудових ресурсів підприємства <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця.....</i>	69

$$J_{\text{кон}} = \frac{B_{\text{підприєм}}}{B_{\text{max}}}, \quad (1)$$

де B_{max} – максимальна сумарна оцінка зі всіх конкурентів, яку можна прийняти рівною 25, тобто при максимальних оцінках за всіма критеріями;

$B_{\text{підприєм}}$ – сумарна оцінка аналізованого підприємства.

Побудова та впровадження у практичну діяльність вітчизняних підприємств процесу управління їх фінансовою стійкістю за наведеною схемою дозволить забезпечити прийняття ефективних оперативних та стратегічних управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів, які б дозволили забезпечити платоспроможність та кредитоспроможність.

Список використаних джерел:

1. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / И. Ансофф. –С.Пб., М., Х. : Питер, 1999. – 414 с.
2. Бланк И. А. Финансовая стратегия предприятия / И. А. Бланк. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 487 с.
3. Ван Хорн, Джеймс К., Вахович мл., Джон М. Основы финансового менеджмента. – 12-е изд. / пер. с англ. – М. : ООО «И. Д. Вильямс», 2006.
4. Кузнецова С. А. Побудова ефективної системи фінансового менеджменту в нестабільній економіці: теорія та методологія / С. А. Кузнецова // Академічний огляд. – 2011. – № 1 (34). – С. 32–37.
5. Линенко А. В. Обґрунтування вибору фінансової стратегії підприємства / А. В. Линенко, Т. О. Сніжко // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. – 2009. – № 1. – С. 109–113.

Коцераба Н. В. - к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ОПЕРАЦІЙНИХ ТА ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ

Врахування впливу кризових чинників, притаманних ринковій економіці, спрямовує внутрішній контроль на забезпечення своєчасного виявлення ризиків операційної та фінансової діяльності підприємств роздрібною торгівлі.

Питання оцінки та контролю кризових ризиків є предметом постійної уваги таких фахівців, як: Брігхем Є., Ковалев В.В., Мних Є.В., Бутко А.Д., Большакова О.Ю., Кравченко Г.О., Никонович Г.І., Никонович М.О., Редько К.О., Юр'єва О.А.

Економічні показники формуються як у зовнішньому, так і у внутрішньому середовищі. Характер застосування показників у системі управління підприємством залежить від виду інформації, яка передається за їх допомогою [1].

Система показників внутрішнього контролю, що належать до фінансової та статистичної звітності, має спрямовуватись на забезпечення виявлення та оцінки ризиків операційної і фінансової діяльності підприємства.

Фінансова діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного і позикового капіталу, є безпосереднім джерелом фінансових ресурсів підприємства, перетворення яких на виробничі ресурси забезпечує основну діяльність підприємства роздрібною торгівлі.

Що стосується інвестиційної діяльності, то вона не має безпосереднього зв'язку з основною діяльністю підприємства роздрібною торгівлі, активізується за умови утворення додаткових коштів, вивільнених з обороту, і на цій підставі є відносно самостійним об'єктом управління.

Абсолютні звітні показники відіграють роль вхідних даних, які після аналітичної обробки набувають якостей вихідної інформації і оцінюються шляхом порівняння з відповідними критеріями внутрішнього контролю. Критеріями оцінки можуть слугувати як показники абсолютного та відносного відхилення від планових даних, так і нормативні (критичні) значення фінансових показників, розроблених на основі узагальнення зовнішньої інформації (коефіцієнти рентабельності, платоспроможності) або на основі моделювання структури економічного потенціалу підприємства (показники фінансової стійкості, ймовірного банкрутства) [2].

Найбільш цікавими з точки зору виявлення фінансових ризиків, у тому числі ризику ймовірного банкрутства, є показники балансу, на основі яких обчислюються коефіцієнти фінансової стійкості та платоспроможності. Оцінка фінансових коефіцієнтів базується на застосування системи критеріїв, які впливають з характеру та особливостей обчислення того чи іншого показника. Треба зауважити, що підходи до оцінки показників фінансової стійкості та платоспроможності суттєво відрізняються.

Критерії оцінки показників платоспроможності (коефіцієнти абсолютної, швидкої та поточної ліквідності), що характеризують здатність підприємства розраховуватись за поточними зобов'язаннями, є незмінними для всіх типів підприємств, оскільки умови покриття поточних боргів оборотними коштами, які, власне, і є предметом оцінки, не залежать ні від галузі, ні від обсягів діяльності. Саме цим пояснюється одноманітність критеріїв їх оцінки, які розповсюджуються не тільки на підприємства різних галузей економіки, але і на більшість країн з ринковою економікою. Критичні значення коефіцієнтів абсолютної, швидкої та поточної ліквідності дорівнюють відповідно 20%, 70% та 200%.

Показники фінансової стійкості безпосередньо пов'язані з особливостями господарської діяльності підприємства, характер якої обумовлює структуру активів. Саме цим пояснюється необхідність значної диференціації критеріїв їх оцінки не тільки за видами діяльності, а навіть за особливостями господарювання, притаманними окремим підприємствам, які належать до однієї галузі національної економіки.

Коефіцієнти фінансової стійкості залежать від обсягу і характеру розміщення в активах власного капіталу. Оскільки розміщення власного

капіталу починається з формування необоротних активів, то його надходження до обороту буде залежати від складності технології виробництва та від вартості устаткування, яке забезпечує дану технологію. Що стосується власного оборотного капіталу, то його обсяг залежить від швидкості обертання оборотних активів.

Виходячи з наведеного вище, критичне значення коефіцієнта автономії, який характеризується питомою часткою капіталу в загальному обсязі пасивів, буде тим вищим, чим більшою є частка необоротних активів у сукупних активах і чим повільніше обертаються оборотні активи підприємства. Аналогічні підходи застосовуються при обґрунтуванні критеріїв оцінки коефіцієнту фінансової стійкості, який характеризує співвідношення власного капіталу і зобов'язань, та показника структури позикового капіталу, що представляє собою частку довгострокових зобов'язань у загальних зобов'язаннях підприємства.

Коефіцієнт маневрування обчислюється як відношення оборотного капіталу до загального обсягу власного капіталу підприємства. Відношення власного капіталу в обороті залежить від загального обсягу власного капіталу та частки його іммобілізації в необоротних активах.

Частка власного капіталу в оборотних активах порівняно з попередніми показниками фінансової стійкості, значно менше залежить від розглянутих вище чинників. Цей показник формується під впливом чинників, що діють на ринку фінансових ресурсів: здешевлення позикових коштів спонукає підприємства залучати їх до обороту, що призводить до зниження коефіцієнту долі власного капіталу. Більш стійким чинником є оборотність оборотних активів, яка також сприяє або перешкоджає залученню позикового капіталу. Оскільки оборотність активів пов'язана з технологією виробництва, то за інших рівних умов кредитори віддадуть перевагу підприємствам з прискореною оборотністю, тобто коефіцієнт долі власного капіталу в оборотних активах буде тим нижчий, чим вищою буде швидкість обороту активів. Що ж до критерію оцінки, то він має бути нижчим для підприємств з коротким технологічним циклом, які у своїй господарській діяльності більшою мірою орієнтуються на залучення позикового капіталу, ніж підприємства зі складними наукомісткими технологіями виробництва.

Дані, що містяться у звіті про фінансові результати, так само, як і балансові, доцільно залучати у підсистему внутрішнього контролю по закінченні звітного періоду. Контролю підлягають відхилення абсолютних та структурних показників доходів і витрат від планових значень, а також відхилення від плану фінансових результатів і показників рентабельності. Для контролю тенденцій зміни доходів, витрат і фінансових результатів доцільно залучити також відносні показники динаміки, обчислені за період тривалістю 3-5 років. Критерієм оцінки є планові показники або показники попередніх періодів. Оцінка виконання планів є позитивною, якщо фактичні показники максимально наближені до планових. Треба зауважити, що перевиконання плану доходів може супроводжуватись зростанням витрат. У цьому випадку необхідно порівняти відносні показники виконання плану

доходів і витрат: за умови, якщо ступінь виконання плану доходів вища за ступінь виконання плану витрат, ситуація заслуговує на позитивну оцінку [3].

Показники динаміки доходів, витрат і фінансових результатів з точки зору оперативного реагування на їх зміну, оцінюються дещо інакше. Якщо темпи росту доходів і прибутку перевищують 100%, ситуація вважається такою, що не потребує коригування. За умови, якщо показники тривалий час складають 100% або незначно перевищують це значення, ситуація потребує оперативного втручання і нормалізації. Нарешті, у випадках, коли показники зростання доходів та прибутку є нижчими за 100%, або темпи росту витрат перевищують темпи росту доходів, ситуація вимагає втручання, навіть якщо термін спостережень не є тривалим.

Так само і показники рентабельності, які мають від'ємне значення, є ознакою операційної кризи і вимагають негайного втручання.

Застосування розглянутих вище показників та критеріїв оцінки операційних і фінансових ризиків у системі внутрішнього контролю підприємства роздрібної торгівлі є передумовою своєчасного виявлення та недопущення подальшого розвитку кризових явищ.

Список використаних джерел:

1. Виговська Н.Г. Господарський контроль в Україні: теорія, методологія, організація: [монографія] / Н.Г. Виговська. – Житомир: ЖДТУ, 2008. – 532 с.
2. Нападовська Л.В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці: Монографія. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. – 224 с.
3. Бардаш С.В. Контроль діяльності суб'єктів господарювання: гіпотези та версії порушень: монографія / С.В. Бардаш. – К : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 312 с.

Лобачева І.Ф. – к.пед.н., доцент, Кипоренко І.В.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ РУХУ КОШТІВ НА ЛІКУВАННЯ І ХАРЧУВАННЯ ХВОРИХ В УСТАНОВАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Важливим напрямком наукових досліджень в бюджетній сфері є розроблення теоретичних і практичних основ механізму функціонування медичних установ в умовах ринкової системи України. Трансформація економічних відносин на ринкових засадах зумовлює необхідність відмови від багатьох традиційних підходів до покращення системи охорони здоров'я. Водночас складнощі переходу до ринку надання послуг вимагають створення нових механізмів фінансування охорони здоров'я, оскільки старі механізми вже не задовольняють потреби пацієнтів, а тимчасові, нині діючі,

Електронне видання

***«ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»***

**матеріали
IV всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції**

24 березня 2016 року

Відповідальний редактор: Гладій Ірина Олександрівна
Комп'ютерна верстка: Просянецька Лілія Сергіївна

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 5,58
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
21050, Україна, м. Вінниця, вул. Соборна, 87
E-mail: kafbo_vtei@mail.ru, тел. (0432)53-05-22